

Delårsrapport Region Norrbotten april 2022

Dnr 00737-2022

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta att godkänna Region Norrbottens delårsrapport per april 2022.

Yttrande till beslutsförslaget

Utmaningar kring kompetensförsörjning är stora då efterfrågan på kompetens är större än tillgången. Målet för regionens kompetensförsörjningsarbete är att säkerställa bemanning i verksamheterna i tillräcklig omfattning och med rätt kompetens för att kunna möta nuvarande och framtida behov och bidra till en ekonomi balans.

Sammanfattning

Ekonomiska resultatet per april är negativt med 235 mnkr vilket är 372 mnkr sämre än budget. Avvikelsen mot budget beror på det negativa finansnettot till följd av värdenedgång i de kortfristiga placeringarna. Årsprognosen pekar på ett positivt resultat på 1 159 mnkr vilket är 650 mnkr bättre än budget. Verksamhetens resultat före finansnetto är positivt med 269 mnkr vilket är 196 mnkr bättre än budget.

Det finansiella målet att balanskravsresultatet ska uppgå till en (1) procent av skatter, statsbidrag och utjämning uppnås med god marginal både för perioden och i prognosen.

Den prognosticerade bedömningen av de strategiska målen för helåret visar samtliga sex strategiska mål kommer att delvis vara uppnådda vid årets slut. En sammanvägning av måluppfyllelsen för regionens finansiella mål och verksamhetsmål resulterar i bedömningen att Region Norrbotten med hänsyn till omständigheterna har en delvis god ekonomisk hushållning.

Beslutsunderlag

- Delårsrapport 2022-04 Region Norrbotten
- Delårsrapport 2022-04 Region Norrbotten, Bilaga måluppfyllelse i perspektiv
- Delårsrapport 2022-04 Region Norrbotten, Bilaga produktion och tillgänglighet

Ärendet

Ekonomiskt delårsresultat per april

Region Norrbottens ekonomiska resultat per augusti är negativt med -235 mnkr vilket är 372 mnkr sämre än budget.

Verksamhetens resultat är 269 mnkr, vilket är 166 mnkr bättre än föregående år och 269 mnkr bättre än budget.

Nettokostnaderna är 42 mnkr lägre än föregående år (-1,4 procent) vilket beror på att resultatet 2021 belastades av en engångskostnad för förändrade livslängdsantaganden i pensionskuldsberäkningen på 236 mnkr. Nettokostnaderna är 7,0 procent högre än föregående exkluderat den jämförelsestörande posten.

I resultatet ingår kostnadsersättningar från staten med totalt 105 mnkr, varav förlossning och kvinnors hälsa 8 mnkr, uppskjuten vård och covid-19 relaterad vård 9 mnkr samt PCR-tester, snabbtester, vaccination och smittspårning med 89 mnkr.

Divisionerna redovisar ett negativt utfall på -24 mnkr vilket är 4 mnkr sämre än periodbudget, vilket huvudsakligen förklaras av höga kostnader för övertid, och inhyrd personal till följd av hög sjukfrånvaro och avgångar. Regiondirektörens avdelningar och regionstab redovisar ett positivt utfall med 72 mnkr vilket är 88 mnkr bättre än budget. Verksamheterna under regionala utvecklingsnämnden har ett överskott på 7 mnkr jämfört med periodbudget vilket är hänförligt till kulturverksamheterna. Patientnämnden har ett resultat i balans.

Skatteintäkterna är bättre än budget som följd av en förbättrad skatteunderslagsprognos. Finansnettot är negativt -504 mnkr.

Balanskravsresultatet är 541 mnkr vilket i förhållande till skatter, generella statsbidrag och utjämning är 16,7 procent. Det innebär att det finansiella målet nås för perioden.

Ekonomisk årsprognos

Årsprognosen pekar på ett positivt resultat på 136 mnkr vilket är 458 mnkr sämre än budget.

Skillnaden mot budget beror framför allt på att prognosen för finansnettot är negativt med -572 mnkr. Prognosen för verksamhetens resultat är 708 mnkr vilket är 304 mnkr bättre än budget och 267 mnkr lägre än föregående år.

Utvecklingen av de kortfristiga placeringarna påverkas av utvecklingen på finansmarknaderna. I prognosen görs en försiktig bedömning av utvecklingen framöver och därför bedöms pensionsportföljens marknadsvärde vara oförändrad jämfört med april. Det innebär ett negativt finansnetto med 573 mnkr vilket är 762 mnkr sämre än budget.

Nettokostnadsutvecklingen prognostiseras bli 7,4 procent jämfört med föregående år vilket beror på lägre nettokostnader än budgeterat 2021.

Divisionerna sammantaget prognosticerar ett underskott på 56 mnkr. Regiondirektörens avdelningar och regionstab prognosticerar ett positivt utfall med 126 mnkr vilket är 124 mnkr bättre än budget. Verksamheterna under

regionala utvecklingsnämnden har ett underskott på 25 mnkr vilket förklaras av underskottstäckning för kollektivtrafiken. Patientnämnden har ett resultat i balans.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning bedöms öka med 3,7 procent vilket är 118 mnkr högre än budgeterade 2,5 procent. Balanskravsresultatet efter justering för orealiserad värdeförändring i portföljen prognosticeras till 912 mnkr vilket motsvarar 9,4 procent i relation till skatter och generella statsbidrag. Det innebär att regionen med god marginal når det finansiella målet på 1 procent och att en avsättning till resultatutjämningsreserven kan vara möjlig i bokslutet.

Väsentliga personalförhållanden

Antalet arbetade timmar för inhyrd arbetskraft har ökat med 43,7 årsarbetare eller 49,9 procent jämfört med samma period föregående år. Ökningen beror till stor del på brist på egen personal vilket innebär ett fortsatt stort behov av inhyrd sjukvårdspersonal.

Sedan april 2021 har antalet anställda minskat med 195 medarbetare (tillsvidare samt vikarier och tillfälligt anställda). Regionen har svårigheter att ersättningsrekrytera de sjuksköterskor och tandvårdspersonal som går i pension eller av annan anledning avslutar sin anställning.

Extratiden, det vill säga jour och beredskap, övertid och fyllnadstid för egen personal har ökat med 15,6 procent till och med april 2022 jämfört med samma period föregående år. Ökningen av övertid under perioden kan till stor del förklaras av den höga sjukfrånvaron med kulmen under februari.

Samlad bedömning av måluppfyllelsen avseende fullmäktiges strategiska mål

Bedömningen av måluppfyllelsen av de strategiska målen är en samlad bedömning, vilket innebär att resultatet för enskilda styrmått inte nödvändigtvis får avgörande genomslag på måluppfyllelsen, utan även aktiviteter och andra faktorer påverkar.

God ekonomisk hushållning

Den prognosticerade bedömningen av de strategiska målen för helåret visar samtliga sex strategiska mål kommer att delvis vara uppnådda vid årets slut. En sammanvägning av måluppfyllelsen för regionens finansiella mål och verksamhetsmål resulterar i bedömningen att Region Norrbotten med hänsyn till omständigheterna har en delvis god ekonomisk hushållning. Det finansiella resultatmålet, att balanskravsresultatet ska uppgå till en (1) procent av skatter, statsbidrag och utjämning, prognosticeras uppnås med god marginal.

Samhälle

Ett livskraftigt län

Det strategiska målet bedöms vara delvis uppfyllt vid årets slut. Arbete pågår med samtliga delar under detta målområde. Besked om flera etableringar och

investeringar i länet under 2021 bidrar till att Norrbotten upplevs attraktivt i arbetet med samhällets omställning. Koordinerande insatser från Region Norrbotten som regionalt utvecklingsansvarig efterfrågas i hög grad och mynnar ut i flertalet nätverk som samverkan allt mer och på ett mer avancerat sätt. 11 filialer och 12 servicepunkter som har beviljats ersättning via nationella medel 2022. Av dessa är det nu sex filialer och sju servicepunkter i drift.

Medborgare

Trygg norrbottning med god livskvalitet

Den samlade bedömningen är att det strategiska målet inte kommer att kunna uppnås i sin helhet under året.

Tillgängligheten till hälso- och sjukvården följs inom flera delområden och utfallet för första tertialen 2022 visar på långa väntetider inom flera områden. Detta är huvudsakligen en följd av pandemins påverkan på hälso- och sjukvårdens verksamheter. Andelen patienter som får kontakt med primärvården via telefon samma dag som kontakt söktes når inte målet, men variationen är stor mellan hälsocentralerna. Andelen patienter som blir färdigbehandlade vid ett besök i folktandvården är i stort sett oförändrat jämfört med föregående år.

Antal patienter som fått fråga om våld i nära relation är något lägre än motsvarande period 2019. Andelen patienter med riskfyllda levnadsvanor som fått en åtgärd i primärvården har minskat jämfört med tidigare. Fler samtalsledare för Norrbottens hälsosamtal har utbildats, hittills har ungefär fem procent av målgruppen 2022 deltagit i ett hälsosamtal. Andel patienter med misstänkt depression eller ångestsyndrom som genomgått en strukturerad suicidbedömning har minskat något jämfört med ifjol.

Arbetet med att ta fram en trafikarta och ett trafikförsörjningsprogram för att optimera trafiken i länet pågår. Kulturinsatserna är i full gång och omfattande planer för året är färdigställda. Insatser görs för att utveckla och stärka arrangörsledet i Norrbotten. Det finns ett strukturerat arbete för dialoger med nationella minoriteter och insatser inom bland annat Polarbibblo som sammantaget stärker språkutvecklingen. De satsningar inom kompetensförsörjningsområdet för länet som genomförs har ett positivt utfall.

Verksamhet

God, nära och samordnad vård

Den samlade bedömningen är att det strategiska målet inte kommer att kunna uppnås i sin helhet under året.

Andelen patienter som är 80 år och äldre på akutmottagningarna har minskat något, det vill säga förbättrats något jämfört med motsvarande period år 2021. När det gäller området ett personcentrerat förhållningssätt där patien-

ten är en aktiv och självklar partner, har en förbättring skett av andelen samordnade individuella planer där den enskilde deltagit i framtagandet, samtidigt som en försämring skett av andelen som har en fast vårdkontakt. Inga mål uppfylls inom området en samordnad vård utifrån individens behov. Målet om en dokumenterad behandlingsstrategi vid palliativ vård uppnås inte och har försämrats, där sker utbildningsinsatser. Fler patienter har varit utskrivningsklara mer än ett dygn än motsvarande period 2021. Regionen når målet att begränsa förskrivningen av antibiotikarecept men når inte målet när det gäller andelen som fått en läkemedelsberättelse. När det gäller området en hållbar verksamhet med hög säkerhet uppnås målen delvis för första tertialen. Det är en större andel kvinnor som drabbas av vårdskada jämfört med män. De vanligaste vårdskadorna är brister i vård och behandling samt fallskador i samband med vård och behandling. Fallskador är den vanligaste orsaken till en lex Maria i Norrbotten. Utbildningsinsatser har genomförts för att förbättra det systematiska patientsäkerhetsarbetet.

Behovsstyrd regional utveckling i samverkan

Vid årets slut bedöms strategiska målet vara delvis uppfyllt. Styrmåten följs inte upp per april men arbete pågår med samtliga delar under detta målområde. Verksamheten har en god struktur för samverkan med andra aktörer. Behovet från externa aktörer att nyttja regionen som möjliggörare med anledning av de aviserade etableringarna ökar och verksamheten märker av den ökade efterfrågan och kan komma att påverka verksamhetens samlade förmåga att leverera utifrån uppsatta mål. Arbetet med att genomföra regionala strategier, planer och program fortlöper. Arbetsätt och metoder utvecklas. Samtliga projektstöd hanteras nu inom ramen för Tillväxtverkets system Nyps i och med att kulturstöden gått över till Nyps.

Medarbetare

Hållbar kompetensförsörjning

Vid årets slut bedöms det strategiska målet Hållbar kompetensförsörjning vara delvis uppnått.

Andel kostnad av inhyrda har ökat både i jämförelse med april föregående år och i jämförelse med 2021. Tillgången på inhyrd personal har minskat sedan införandet av ny prismodell och förlängd karantäntid i november 2021.

Ledarskapsprogrammen har kunnat återupptas och två ledarutvecklingsprogram för chefer planeras under både vår och höst.

Sjukfrånvaron förväntas bli högre vid årets slut än föregående år. Detta på grund av att korttidsfrånvaron inledningsvis under året var hög. Ökningen beror på förkylningssäsongen som gav högre sjukskrivningar än tidigare år, främst i februari och att pandemirestriktionerna innebar att personalen inom vården skulle testa sig vid minsta symtom. Men också på grund av att långtidsfrånvaron fortsätter att öka, främst av stressrelaterade orsaker.

Företagshälsans hälsofrämjande och förebyggande insatser förväntas återgå till ett normalläge, som det såg ut före pandemin. Detta då uppdrag mot

grupper och utbildningar har kunnat återupptas. Till hösten kommer en medarbetarenkät att genomföras, vilket kommer att ge mått i attraktivitetsfrågorna, ledarskap samt hållbart medarbetarengagemang.

Sedan april 2021 har antalet anställda minskat med 195 medarbetare, både tillsvidare samt vikarier och tillfälligt anställda. Från årsskiftet har dock antalet anställda ökat med 40 tillsvidareanställda medarbetare samt minskat med tre vikarier och tillfälligt anställda. Ökningen har skett främst inom grupperna undersköterska, läkare, tekniskarbete och chefer genom tillsättning av vakanser i ordinarie verksamhet samt för att hantera den uppskjutna vården.

Ekonomi

Långsiktigt hållbar ekonomi

Den samlade bedömningen är att målet – långsiktig hållbar ekonomi – delvis kommer att uppnås på årsbasis.

Omställningen är genomförd med minskade kostnader i storleksordningen 700 mnkr. Regionen redovisade ett mycket bra resultat för 2021 och det prognosticerade resultatet bedöms bli positivt också för 2022. En positiv resultatutveckling innebär att även regionens soliditet och likviditet utvecklas positivt. Soliditeten är 15 procent med hela pensionsåtagandet medräknat. Stora osäkerhetsfaktorer påverkar globalt med stigande inflation, fallande börskurser och höjda räntor som kan innebära kostnadsökningar och försämrad avkastning på placerade medel. Kompetensförsörjningsproblematiken tillsammans med den uppskjutna vården kommer att vara ekonomiskt utmanande för regionen men stöds genom stora statliga bidrag. En förutsättning för ett positivt resultat är att alla verksamheter har en ekonomi i balans. Divisionerna sammantaget redovisar per april negativa resultat och årsprognosen visar tydligt att divisionerna fortfarande har underskott som de måste hantera. Kostnaderna för kollektivtrafiken bedöms trots tillskott visa på ett underskott för året. Långsiktigt hållbar ekonomi förutsätter även att regionens verksamheter bedrivs kostnadseffektivt. Regionen har högre kostnader för att producera hälso- och sjukvård än jämförbara sjukhus i riket. Under flera år har också produktiviteten minskat. Det bedrivs ett omfattande arbete med att effektivisera processer och flöden i hälso- och sjukvården vilket också förväntas ge ekonomisk effekt. Målet är att fortsätta öka produktiviteten och därigenom minska skillnaderna mot riket. Regionen har som ett led i detta arbete beslutat att införa produktions- och kapacitetsplanering i hälso- och sjukvården med full implementering under år 2022.

Jämställdhetsperspektiv

Region Norrbotten arbetar för att jämställdhetsperspektivet ska vara integrerat i måluppfyllelsen. I denna delårsrapport med bilagor redovisas ett antal styrmått könsuppdelat samt att statistik över besök, vårdtillfällen och operationer redovisas per kön. När den könsuppdelade statistiken synliggörs finns möjlighet att på visa på skillnader som på sikt kan påverka jämställdheten mellan kvinnor och män i positiv riktning.

Protokollsutdrag skickas till:

Avdelningsdirektörer

Divisionschefer